

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **G. I. L.**, so sídlom X., IČO: H., zast. JUDr. M. B., advokátom, B.B., s. r. o., V., proti žalovanému v 1/ rade: **H., spol. s r. o.**, K., IČO: X. a žalovanému v 2/ rade: **A., spol. s r. o.**, K., IČO: X., zast. JUDr. M. K., advokát, Š., **o zaplatenie 8 697 376 Sk**, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 03. 2010 č. k. Z-2-34Cb 481/1996 - 247, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 03. 2010 č. k. Z-2-34Cb 481/1996 - 247 v napadnutej časti o trovách konania **p o t v r d z u j e.**

Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zo dňa 17. 03. 2010 č. k. Z-2-34Cb 481/1996 - 247 konanie voči žalobcovi v 2/ rade vo výške 288 699,99 eur zastavil. Žalobcovi uložil povinnosť uhradiť žalovanému v 2/ rade trovy konania v sume 4 750,15 eur, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia a zároveň vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 3 478,95 eur.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol, že žalobným návrhom doručeným súdu dňa 30. 09. 1996 sa pôvodný žalobca domáhal voči žalovanému v 1/ rade a 2/ rade zaplatenia sumy 8 997 376 Sk spolu s 28 % úrokom z omeškania z titulu nesplateného úveru a s poukazom na ručiteľský záväzok odporcu. Podaním zo dňa 30. 05. 2000 pôvodný žalobca

vzal žalobný návrh voči odporcovi v 1/ rade v celom rozsahu späť a žiadal zaviazať odporcu v 2/ rade pri čiastočnom späťvzatí žaloby na zaplatenie sumy 300 000 Sk spolu s úrokom z omeškania za obdobie od 31. 03. 1993 do zaplatenia. Následne, súdu podaním zo dňa 16. 07. 1999 oznámil, že na svojom podaní zo dňa 25. 09. 1996 doručenom súdu 30. 09. 1996 v celom rozsahu trvá, či už voči, žalovanému v 1/ rade alebo v 2/ rade a žalobu späť neberie. Uznesením č. k. Z-2-34 Cb 481/1996 – 65 súd pripustil zmenu na strane žalobcu a pokračoval v konaní so spoločnosťou S. k., a. s., Bratislava. Uznesením č. k. Z-2-34Cb 481/1996-116 zo dňa 19. 09. 2005 súd opätovne pripustil zmenu na strane žalobcu a pokračoval v konaní so súčasným účastníkom na strane žalobcu. Podaním zo dňa 03. 01. 2006 doručeným súdu dňa 04. 01. 2006 žalobca žiadal zastaviť konanie voči žalovanému v 1/ rade z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby voči žalovanému v 1/ rade s tým, že žalovaného v 2/ rade žiadal rozsudkom zaviazať na úhradu 300 000 Sk s príslušenstvom. Uznesením č. k. Z-2-34Cb 481/1996 - 139 Krajský súd v Bratislave, konanie voči žalovanému v 1/ rade zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie v časti týkajúcej sa trov konania žalobca. Uznesením sp. zn. 4 Obo 58/2006 Najvyšší súd Slovenskej republiky v napadnutej časti zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave a vec vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd rozsudkom zo dňa 01. 10. 2008 zaviazal žalovaného v 2/ rade na zaplatenie 300 000 Sk s príslušenstvom. O trovách konania rozhodol tak, že priznal v pomernej časti náhradu trov konania a rozhodol o vrátení súdneho poplatku. Voči tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie v časti o trovách konania a žalovaný v 2/ rade proti celému rozsudku. Uznesením sp. zn. 4 Obo 4/2009 zo dňa 29. 10. 2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok čo do zaplatenia 300 000 Sk s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd zastavil konanie voči žalovanému v 1. rade do výšky 8 697 376 Sk, pričom v tejto časti je napadnuté rozhodnutie nejasné, nepresné a súd sa riadne so v žalobe uplatneným nárokom voči solidárnym dlžníkom nevysporiadal. V ďalšom konaní dospel prvostupňový súd k záveru, že na základe späťvzatia žaloby voči žalovanému v 1/ rade zo dňa 24. 05. 2000 (č. l. 31) ako aj voči žalovanému v 2/ rade v časti 8 697 376 Sk opakovane čiastočné späťvzatie súčasného navrhovateľa zo dňa 03. 01. 2006 (č. l. 122), s poukazom na uznesenie zo dňa 13. 01. 2006 konanie voči žalovanému v 1/ rade bolo zastavené podľa § 96 ods. 1 O. s. p. Nakoľko v časti povinnosti žalovaného v 2/ rade zaplatiť navrhovateľovi sumu 300 000 Sk s príslušenstvom rozsudok zo dňa 01. 10.2 008 nadobudol právoplatnosť a súd mal za zistené, že v časti späťvzatia žaloby voči žalovanému v 2/ rade,

čo do zaplata 8 697 376 Sk rozhodnuté nebolo, s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 O. s. p. súd konanie voči žalovanému v 2/ rade zastavil. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 3 O. s. p. Žalovaný v 2/ rade vzhľadom na pomer úspechu v konaní, bol úspešný v nepomerne vyššej časti ako navrhovateľ, a preto súd priznal žalovanému v 2/ rade trovy konania v sume 4 750,15 eur, pozostávajúcich s trov právneho zastúpenia v sume 4 152,66 eur a súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 597,49 eur.

Svoje odvolanie odôvodnil tým, že podaním zo dňa 16. 07. 1999, doručeným súdu dňa 19. 07. 1999, navrhol žalobca upraviť žalobný návrh tak, že vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade (spolu so žalovaným v 1/ rade) požaduje uhradiť sumu istiny vo výške 300 000 Sk s 28 % úrokom z omeškania od 31. 03. 1993 až do zaplata a nahradiť trovy konania za zaplata súdny poplatok. Žalobcovi nie je zrejmé, z akých dôvodov sa súd uvedeným návrhom nezaoberal a poukazuje len na späťvzatie žaloby zo dňa 24. 05. 2000, resp. 03. 01. 2006. Nakoľko bol žalobcovi vo vzťahu k žalovanému v 2/ rade priznaný nárok v plnej výške má za to že súd mal rozhodnúť o trovách s poukazaním na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. a objasniť z akého dôvodu nepriznal trovy vyčíslené žalobcom a zaslané súdu v zákonom stanovenej lehote. Zároveň uviedol, že trovy žalovaného v 2/ rade by nemali byť priznané najmä s poukazom na § 150 O. s. p., z dôvodu že trovy si žalovaný v 2. rade uplatňuje za úkony vykonané 6 rokov po tom ako žalobca upravil svoj návrh. Súd sa podaním zo dňa 16. 07. 1999, resp. 24. 05. 2000 nezaoberal a na základe tejto skutočnosti žiadal žalobca svoj nárok vziať čiastočne späť opätovným podaním z 03. 01. 2006. Žalovaný v 2/ rade si uplatňuje náhradu trov za 3 úkony právnej služby – prípravu a prevzatie veci, vyjadrenie z 21. 11. 2005 a účasť na pojednávaní 17. 09. 2007 a 17. 03. 2010, t. j. 6 resp. 11 rokov potom, ako malo byť o uvedenom návrhu na čiastočné späťvzatie rozhodnuté. Žalobca má zato, že v prípade, ak by sa súd zaoberal podaním zo 16. 07. 1999, resp. 24. 05. 2000, tak, ako to ukladá zákon, trovy uplatnené žalovaným v 2/ rade by neboli vznikli.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p., a po preskúmaní napadnutého uznesenia, dospel k záveru, že odvolanie v napadnutej časti o náhrade trov konania nie je dôvodné.

Žalovaný podal odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., a to že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Z odvolania je zrejmé, že žalobca odvolanie voči uzneseniu súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania podal z dôvodu, že mal za to, že mal plný úspech v konaní a teda súd prvého stupňa mal rozhodnúť o trovách konania podľa 142 ods. 1 O. s. p. a nebol dôvod aby konajúci súd o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 3 veta prvá O. s. p. Namietal tiež neaplikovanie ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p, hoci na jeho použitie boli splnené podmienky.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 3 O. s. p, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného práva.

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania žalobcu voči výroku o trovách konania je, či prvostupňový súd dospel k správne právnemu záveru, že žalovaný v 2/ rade mal neúspech v pomerne nepatrnej časti a teda bol dôvod, aby rozhodol podľa § 142 ods. 3 veta prvá O. s. p. a zároveň neboli splnené podmienky na aplikáciu § 150 ods. 1 O. s. p.

V predmetnej veci zobral žalobca návrh späť podaním zo dňa 24. 05. 2000 ako aj podaním zo dňa 04. 01. 2006, v ktorých navrhol konanie proti žalovanému v 1/ rade zastaviť a uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania žalobcovi vo výške 100 Sk. Žalovanému v 2/ rade navrhol uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 300 000 Sk s 28 % úrokmi z omeškania odo dňa 31. 03. 1993 až do zaplataenia. Uznesením č. k. Z-2-34 Cb 481/1996 - 274 prvostupňový súd konanie voči žalovanému v 2/ rade vo výške 8 697 376 Sk zastavil.

V prejednávanej veci prvostupňový súd dospel k záveru, že žalovaný v 2/ rade vzhľadom na pomer úspechu v konaní bol úspešný v nepomerne vyššej časti ako žalobca, a preto priznal žalovanému v 2/ rade náhradu trov konania od žalobcu.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa od žalovaného 2/ rade domáhal plnenia vo výške 8 997 376 Sk s príslušenstvom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-34 Cb 481/1996 - 203 zo dňa 01. 10. 2008 právoplatným dňom 10. 12. 2009 bola žalovanému v 2/ rade uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 300 000 Sk s príslušenstvom a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-34 Cb 481/1996 - 274 zo dňa 17. 03. 2010 bolo konanie voči žalovanému v 2/ vo výške 8 697 376 Sk zastavené (na základe späťvzatia návrhu žalobcom, bez toho aby toto späťvzatie bolo zapríčinené správaním žalovaného v 2/ rade), bol v danom prípade žalovaný v 2/ rade neúspešný v časti 300 000 Sk čo predstavuje 3,33 % s predmetu konania (8 997 376 Sk). Neúspech takéhoto rozsahu je jednoznačne neúspechom len v pomerne nepatrnej časti, v dôsledku čoho súd prvého stupňa postupoval pri rozhodovaní o trovách konania správne keď aplikoval ustanovenia § 142 ods. 3 O. s. p.

O mimoriadnom dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 01. 10. 2008 č. k. Z-2-34 Cb 481/1996, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi zaplatiť istinu 300 000 Sk s 28% ročne zo sumy 300 000 Sk od 31. 03. 1193 do zaplataenia Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 1 MOBdoV/11/2011 zo dňa 24. 11. 2011 rozhodol tak, že mimoriadne dovolanie zamietol.

K odvolateľom namietanej neaplikácii §150 ods. 1 O. s. p odvolací súd uvádza, že pri použití uvedeného ustanovenia ide o výnimočné nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania, u ktorého sú inak naplnené predpoklady pre priznanie náhrady trov konanie celkom alebo sčasti. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Jeho použitie preto musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobové a iné pomery všetkých účastníkov konania a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Jediným dôvodom, ktorý žalobca uvádza ako dôvod pre použitie uvedeného ustanovenia je skutočnosť, že prvostupňový súd sa nezaoberal späťvzatím návrhu zo dňa 16. 07. 1999, resp. 24. 05. 2000 včas, a tak na strane žalovaného v 2/ rade vznikli trovy, ktoré by inak neboli. Podľa názoru odvolacieho súdu, však nie je možné nečinnosť súdu a následný vznik trov, ktoré by v prípade včasného rozhodnutia nevznikli posudzovať ako dôvod hodný osobitného zreteľa, nakoľko takýto procesný postup súdu by bol, ako dôvod hodný osobitného zreteľa používaný, ako obrana neúspešného účastníka nahradiť trovy konania.

Samotná nečinnosť súdu pri rozhodovaní o návrhu na späťvzatie žaloby, hoci aj neprimeranej dĺžky preto, nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p., pre ktorý súd nemusí výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

Odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci síce sú splnené podmienky na aplikáciu ustanovenie § 142 ods. 3 veta prvá O. s. p, podľa ktorého má žalovaný v 2/ rade právo na náhradu trov voči žalobcovi, a zároveň nie sú na strane žalobcu dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali použitie § 150 ods. 1 O. s. p a teda, nepriznanie náhrady trov konania žalovanému v 2/ rade.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací na základe uvedených skutočností uznesenie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2012

JUDr. Jana Zemaníková, v. r
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková